

שני הסברים להיווצרות הבולבוסיים

מאפייני הבולבוסים

- א. הבולבוסים הינם גופי סלע קשים ומעוגלים הבנויים לרוב מגיר ולעיתים מצור או דולומיט, והם מצויים בגדלים שונים החל מסנטימטרים בודדים ועד שישה מטר.
- ב. הבולבוסים מופיעים לעיתים כבודדים ולעיתים מחוברים כחלק משכבה רצופה של בולבוסים (איורים 2, א, ב).
- ג. על גבי הבולבוסים יש עדויות לנבירות של בעלי חיים.
- ד. פעמים רבות מעוות השכבות בהן נמצאים בולבוסים מושפע מצורתם.
- ה. בחלק מהבולבוסים ישנן עדויות לנוכחות חומר אורגני בעבר (איור 1ב).
- ו. בישראל מצויים הבולבוסים בשש יחידות סלע שונות מבין סלעי המשקע הימיים (בעיקר בתצורת מנוחה). על פני השטח חשופים עשרות אלפי בולבוסים.

כיצד נוצרים הבולבוסים?

ניתן לקבוע בוודאות שהבולבוסים נוצרים על קרקעית ים רדוד בתהליכים המתרחשים בסדימנט הבוצי לאחר ההשקעה. קיימות שתי השערות המסבירות את היווצרותם:

- א. הבולבוסים נוצרים מהתגבשות בקרקעית הים סביב ריכוזים של חומר אורגני. התהליך מתרחש כאשר הסדימנט בקרקעית הים עדיין רך.
 - ב. כאשר הפיזור של החומר הביוגני בבוץ שעל קרקעית הים אינו אחיד ישנה **המסה לא אחידה** של המשקע במיוחד במקומות העשירים פחות בחומר אורגני. הסדימנט שנותר התקשה וכך נוצרות שכבות סלע "מבולבוסות" ובולבוסים. בעקבות נסיגת הים נחשפים סלעים אלו לפני השטח בתהליכי בליה.
-